

Ignacy Dec

Symposium metafizyczne: Osoba i sposoby jej spełniania się w kulturze

Wrocławski Przegląd Teologiczny 8/2, 195-196

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

w niej bowiem udział filozofowie, fizycy, teologowie, genetycy, medycy i psychologowie. Spośród uczestników należy wymienić: prof. prof. ks. Ignacego Deca, Alicję Kędzię, Andrzeja Küblera, Jana Mozrzymsa, ks. Romana Rogowskiego, Barbarę Świątek i Roberta Saciuka. Choć uczestnicy dyskusji starali się wypowiadać w granicach swoich kompetencji, to jednak okazało się, że miejscem spotkania nauk i religii jest zawsze godność osoby ludzkiej, zakorzeniona w jej ontycznym związku z Bogiem.

Merytoryczny plon konferencji okazał się nader obfity, ale jeszcze nie wyczerpał zapotrzebowania na tego typu spotkania, dlatego pod jej koniec dominowały postulaty konieczności zorganizowania następnego takiego wydarzenia. Taki też ton zawierało słowo końcowe, wygłoszone przez rektora Papieskiego Wydziału Teologicznego ks. prof. dr. hab. Ignacego Deca, w którym – oprócz podziękowań – wyraził on nadzieję na dalsze rozbudowywanie takiej płaszczyzny współpracy.

ks. Janusz Czarny

Symposium metafizyczne: *Osoba i sposoby jej spełniania się w kulturze* (KUL 14 XII 2000)

Zakład Metafizyki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, będące oddziałem *Societa Internazionale Tommaso d'Aquino* (SITA) zorganizowały w ramach corocznego cyklu: *Zadania współczesnej metafizyki* symposium na temat: *Osoba i sposoby jej spełniania się w kulturze*. Symposium odbyło się 14 grudnia 2000 r. i było połączone z promocją pierwszego tomu Powszechnej Encyklopedii Filozofii.

Otwarcia symposium dokonał ks. prof. dr hab. Andrzej Szostek, rektor KUL. Wykład pierwszy pt.: *O integralną koncepcję człowieka* wygłosił o. prof. dr hab. Mieczysław A. Krapiec. W swoim wystąpieniu zaprezentował on najpierw główne tendencje antropologiczne w dziejach filozofii, wskazując na ich fragmentaryczność, aspektowość i niekiedy jednostronność. Następnie naszkicował wizję człowieka jako osoby, wypracowaną w systemie filozoficzno-teologicznym św. Tomasza z Akwinu, uznając ją spośród różnych teorii antropologicznych za najbardziej integralną koncepcję człowieka.

Drugim prelegentem był ks. prof. dr hab. Ignacy Dec. Mówił na temat: *Personalizm czy personalizmy?* Prelegent podjął próbę racjonalnego rozstrzygnięcia, jakiego typu personalizm godny jest w sensie podstawowym tego miana, innymi słowy, który z kierunków antropologicznych nazywanych personalizmem należy uznać za priorytetowy, najbardziej podstawowy, i które z kolei kierunki pretendujące do miana personalistycznych, tak naprawdę nimi nie są albo zasługują jedynie na miano personalizmów jakby drugorzędnych. Przedłożenie autora miało charakter sprawozdawczo-porządkujący. Prelegent podzielił je na trzy części. W pierwszej przedstawił personalizmy horyzontalne (antropocentryczne, najczęściej ateistyczne), w drugiej – personalizmy teistyczne, teocentryczne – pozatomistyczne, w trzecim zaś – personalizm klasyczny – tomistyczny o orientacji metafizycznej (w wersji francuskiej i polskiej).

Po przerwie wygłoszono jeszcze przed południem dwa referaty. Pierwszy przedstawiła s. prof. dr hab. Zofia J. Zdybicka. Podjęła w nim temat: *Religia jako droga spełniania się osoby ludzkiej*. Prelegentka starała się odpowiedzieć na pytanie, w jakim znaczeniu religia

przyczynia się do urzeczywistniania się, spełniania się osoby ludzkiej. Drugi referat na temat: *Kultura drogą realizacji życia osobowego człowieka* wygłosił prof. dr hab. Henryk Kiereś. Słuchacze zostali uwrażliwieni przez prelegenta na znaczenie działalności kulturowej (poznawczo-wolitywnej) w realizacji życia osoby ludzkiej.

Część druga sympozjum została poświęcona promocji pierwszego tomu *Powszechnej Encyklopedii Filozofii*. Na jej program złożyły się trzy wystąpienia. Prof. dr hab. Piotr Jaroszyński mówił najpierw o encyklopedii jako formie klasycznego kształcenia człowieka. O. prof. dr hab. Mieczysław A. Krąpiec przekonywał słuchaczy o potrzebie *Powszechnej Encyklopedii Filozofii* dla kultury polskiej, zaś ks. prof. dr hab. Andrzej Maryniarczyk przedstawił strukturę i specyfikę *Powszechnej Encyklopedii Filozofii*. Encyklopedia jest zaplanowana na 8 tomów, które będą ukazywać się w cyklu jeden tom rocznie. Każdy tom będzie zawierał około 500 haseł i będzie obejmował około 800 stron duku. Encyklopedia prezentuje biogramy wybitnych filozofów (ze szczególnym uwzględnieniem wkładu filozofów polskich w kulturę narodową), przeglądy ważniejszych stanowisk filozoficznych oraz wykład egzystencjalnie nośnych problemów.

Encyklopedia ukazuje się na przełomie wieków i na progu trzeciego tysiąclecia chrześcijaństwa, i jest ofiarowana Narodowi Polskiemu na ręce jego największego Syna, Ojca Świętego Jana Pawła II.

ks. Ignacy Dec

Andrzej Bronk, *Zrozumieć świat współczesny* TN KUL, Lublin 1998, ss. 335

Niezmiernie ważną dyscypliną naukową jest metodologia nauk. Podejmuje ona refleksję nad różnymi naukami, wskazuje na ich przedmiot, cel, a zwłaszcza na stosowane przez nich metody. W środowisku Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego przez wiele lat zajmował się tą dyscypliną zmarły w r. 1986 ks. prof. Stanisław Kamiński, wybitny metodolog, logik i filozof. Obecnie dyscyplinę tę reprezentuje następcą ks. Stanisława Kamińskiego na Katedrze Metodologii Nauk KUL – ks. prof. dr hab. Andrzej Bronk. Staje się naukowo coraz płodniejszy. Przed kilkoma laty opublikował bardzo ciekawą książkę: *Nauka wobec religii* (Lublin 1996). Po dwóch latach ogłasza drugą cenną pozycję pt. *Zrozumieć świat współczesny*. Książka ma mało filozoficzny tytuł, jednakże w swojej treści jest na wskroś filozoficzna.

Praca składa się z siedmiu jednostek tematycznych. Pierwszą poświęca autor sporowi o postmodernizm. Bardzo kompetentnie i skrótowo przedstawia tu współczesną filozofię postmodernistyczną. Na uwagę zasługuje fakt, iż – wbrew obiegowym tendencjom – autor stara się wydobyć z tej filozofii cechy pozytywne, uważając ją za szansę dla rozwoju współczesnej kultury i cywilizacji.

Druga część nosząca tytuł *Filozofia w czasach postmodernistycznych* jest przedłużeniem rozważań części pierwszej. Autor konstatuje tu – także wbrew obiegowym opiniom – że nie można mówić o kryzysie współczesnej filozofii i kultury, bowiem filozofia jest dzisiaj prężną dziedziną badań, zarówno ze względu na wielką liczbę ludzi ją uprawiających, jak i ukazujące się nowe publikacje.